

## **Slutrapport om nationaldagsfirandet i ett långsiktigt perspektiv**

Remiss från Stiftelsen Sveriges Nationaldag  
Remisstid den 19 februari 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.  
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

### **Föredragande borgarrådet Karin Wanngård**

#### **Sammanfattning av ärendet**

Stiftelsen Sveriges Nationaldag har remitterat ett PM med förslag om hur firandet av Sveriges nationaldag kan bli mer samordnat, inkluderande och relevant i hela landet till bland annat Stockholms stad för yttrande. PM:et visar att firandet i dag är splittrat mellan ett nationellt ceremoniellt arrangemang och många lokala initiativ, med bristande ansvarsfördelning och stödstrukturer.

I PM:et föreslås att länsstyrelserna får en tydligare och stärkt roll som regional samordnare i samverkan med kommuner, civilsamhälle och stiftelsen, samt att gemensamma kommunikations- och stödresurser tas fram. Kommunerna pekas ut som centrala genomförare, särskilt genom medborgarskapsceremonier, men inom en tydligare nationell och regional ram. PM:et lyfter även att benämningen ”6 juni” kan bidra till ett mer vardagsnära och inkluderande firande än ”nationaldagen”.

#### **Beredning**

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

*Stadsledningskontoret* stödjer förslagen om stärkt regional samordning av firandet den 6 juni, kommunernas fortsatta genomföranderoll och ökad samverkan med civilsamhället. Samtidigt betonas att Stockholms stads främsta prioritet även fortsättningsvis är medborgarskapsceremonierna i Stadshuset, och att en utveckling av arbetet måste ske med hänsyn till kommunal kärnverksamhet och vara proportionerliga i förhållande till behållningen för kommunen och dess kommunmedlemmar.

## Föredragande borgarrådets synpunkter

Att stärka samhällsgemenskapen genom ökad tillhörighet är avgörande för en hållbar samhällsutveckling. I det ligger också behovet av öppna och gemensamma symboler. Nationaldagen är ett tydligt exempel på detta.

Mot den bakgrunden välkomnar jag remissens förslag om att vidareutveckla firandet av den 6 juni till ett folkligt, öppet och samtida firande, fritt från snäv nationalchauvinism.

Jag stödjer förslaget om en stärkt och tydligare samordnande roll för länsstyrelserna. En gemensam inriktning och gemensamma strukturer skapar bättre förutsättningar för kommuner, civilsamhälle och andra aktörer att bidra till ett sammanhållet och inkluderande uppmärksammande.

Stockholms stad har god erfarenhet av att både genomföra arrangemang i egen regi och samverka med civilsamhället. Medborgarskapsceremonierna i Stadshuset den 6 juni är ett tydligt exempel. Att välkomna stadens nya medborgare i Blå hallen och gemensamt uppmärksamma det nya medborgarskapet är ett konkret uttryck för öppenhet och gemenskap.

Staden har även erfarenhet av större evenemang med bred folklig förankring. Kulturnatten visar hur ett enkelt ramverk, gemensam kommunikation och begränsade offentliga resurser kan möjliggöra ett stort antal öppna och kostnadsfria aktiviteter i samverkan med civilsamhällets aktörer. Ett liknande arbetssätt bör vara vägledande även för utvecklingen av firandet den 6 juni.

Ett mer konsekvent användande av beteckningen ”6 juni” i kommunikationen kan därutöver bidra till ett mer vardagsnära och inkluderande uttryck för samhällsgemenskapen.

Avslutningsvis vill Stockholms stad betona att vidareutvecklingen av firandet måste ske med rimliga åtaganden för kommunerna. Ansvar och resurser behöver stå i proportion till den nytta som skapas för invånarna för att den gemenskap som eftersträvas också ska ges långsiktiga och trovärdiga förutsättningar att växa.

Stockholm den 28 januari 2026

Karin Wanngård

## Bilaga

Remiss - Slutrapport om nationaldagsfirandet i ett långsiktigt perspektiv. dnr KS  
2025/1496-1.1

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

### **Kommunstyrelsen**

**Ersättaryttrande** av Nike Örbrink (KD) enligt följande

Kristdemokraterna välkomnar i stora drag stiftelsens slutrapportering där såväl länsstyrelsernas som kommunernas del i samordning och utförande av nationaldagsfiranden förtydligas. Den svenska samhällsgemenskapen främjas av att medborgare gemensamt firar de värden, den kultur samt historia som utmärker Sverige; något vi ska vara stolta över.

Vi motsätter oss däremot förslaget om att begreppet ”sjätte juni” kan användas istället för nationaldag. Att det skulle framstå mer vardagsnära och inkluderande förkastar vi, liksom ifrågasätter vi varför nationaldagen skulle vara en högtid i behov av att bli mer vardaglig. Tvärtom behöver nationaldagen uppvärderas och dess högtidlighet stärkas. Vi förvånas djupt över finansborgarrådets val att koppla begreppet till nationalchauvinism i sina synpunkter.

## Ärendet

Stiftelsen Sveriges Nationaldag har låtit en senior forskare på RISE analysera och lämna förslag på hur firandet av Sveriges nationaldag kan vidareutvecklas för att bli mer samordnat, inkluderande och relevant i hela landet. Forskaren har utifrån intervjuer, workshops och studier av nationella, regionala och lokala firanden sammanfattat sina slutsatser i ”PM Utveckling av firandet av Sveriges nationaldag”. Stiftelsen Sveriges Nationaldag har inbjudit ett 60-tal aktörer, däribland Stockholms stad och en handfull andra kommuner, att frivilligt yttra sig om detta PM.

PM:et beskriver hur nationaldagen i dag genomförs genom en kombination av ett nationellt, ceremoniellt firande samt ett stort antal regionala och lokala arrangemang, där variationen i genomförande är stor och övergripande ansvarsfördelning, samordning och stödstrukturer i dagsläget saknas.

Författaren framhåller att länsstyrelserna, genom sitt uppdrag att samordna statlig verksamhet på regional nivå och sin etablerade roll i arbetet med nationaldagen, har goda förutsättningar att fungera som en sammanhållande länk och bidra till ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet i firandet genom att stödja, samordna och strukturera det regionala arbetet i samverkan med kommuner, civilsamhälle och andra relevanta aktörer inom respektive län. I PM:et föreslås att länsstyrelsernas roll stärks och tydliggörs, bland annat genom en mer formaliserad samverkan med Stiftelsen Sveriges Nationaldag.

I PM:et konstateras att den gemensamma minsta nämnaren vad gäller kommunernas nationaldagsfiranden är arrangerandet av medborgarskapsceremonier, men att aktiviteter i övrigt kan se mycket olika ut. Samtidigt betonas att kommunerna, men god lokalkännedom och närhet till medborgarna, är lämpliga genomförare av nationaldagsfiranden, och att det vore önskvärt om kommunernas engagemang sker inom ramen för en tydligare regional och nationell struktur.

PM:et pekar på behovet av förbättrade kommunikations- och stödresurser hos Stiftelsen Sveriges Nationaldag. Författaren menar att ett gemensamt grafiskt material, programidéer och verktyg för planering och genomförande av nationaldagsfiranden skulle kunna vara till nytta för en rad aktörer runtom i landet, och länsstyrelserna skulle kunna fungera som förmedlande instans.

Den seniora forskaren på RISE resonerar vidare kring begreppen ”nationaldagen” respektive ”6 juni”, och konstaterar att det förra låter formellt och institutionellt, medan det senare kommunicerar ett mer vardagsnära och inkluderande uttryck. Det påpekas att i flera länder med tydliga nationaldagstraditioner är datumet det centrala (”Syttene mai”, ”14 Juillet”, ”4th of July”). Författaren menar att användandet av ”6 juni” i högre grad skulle möjliggöra ett öppet, gemensamt och samtida firande, frikopplat från strikt nationalism och lättare att kommunicera och identifiera sig med i breda målgrupper.

## Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

### Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

#### Sammanfattande synpunkter

Remissens huvudsakliga förslag, av relevans för staden, är att

- Ge länsstyrelserna en samordnande roll i utvecklingen av nationaldagsfirandet och etablera en mer formaliserad och kontinuerlig samverkan mellan länsstyrelserna och Stiftelsen Sveriges Nationaldag.
- Bibehålla kommunernas roll som genomförare av lokala firanden, inom en tydligare regional och nationell struktur.
- Uppmuntra samverkan mellan kommuner, civilsamhälle och andra aktörer, med stöd av länsstyrelserna.
- Konsekvent benämna nationaldagen som ”6 juni” i kommunikation och marknadsföring.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom dessa förslag, och är villig att bidra med staden erfarenheter i en vidare dialog om hur civilsamhället kan engageras. Samtidigt framhålls att stadens främsta prioritet för den 6 juni fortsatt kommer att vara välkommandet av nya medborgare vid de traditionsenliga medborgarskapsceremonierna i Stadshuset.

#### Ställningstaganden

Stadsledningskontoret välkomnar möjligheten för Stockholms stad att frivilligt avge ett yttrande om ”PM Utveckling av firandet av Sveriges nationaldag”.

Det huvudsakliga arrangemanget som återkommande sker i kommunal regi i Stockholms stad på nationaldagen den 6 juni är Medborgarskapsceremonierna för nya svenska medborgare. Dessa arrangeras i Blå hallen i Stockholms stadshus, och är en stolt och betydelsefull tradition som kom till på stadens initiativ. Detta skedde många år innan det genom Proposition (2013/14:143) Ett medborgarskap som grundas på samhörighet fastslogs i Lag (2001:82) om svenskt medborgarskap att alla kommuner är skyldiga att anordna sådana (§ 29).

Givet att Stockholm är Sveriges största kommun, och därmed har äran att välkomna långt fler nya medborgare än någon annan varje år, tar planeringen och genomförandet av våra ceremonier betydande resurser i anspråk, såväl personella som finansiella. Därtill lägger stadens främsta politiska företrädare ner tid och engagemang på dessa. För Stockholms stads del kommer därför arrangemanget av Medborgarskapsceremonierna fortsatt att kommunens främsta prioritet för den 6 juni.

I Stockholm har också fristående aktörer tagit initiativ till olika slags nationaldagsfiranden genom åren, som emellanåt mottagit visst stöd. Inget av dessa har dock etablerats som årligt återkommande.

Ett bra exempel från Stockholms stad på ett årligt återkommande arrangemang med bred folklig förankring är arrangemanget ”Kulturnatten”. Den anordnas av stadens kulturförvaltning en lördagskväll i april varje år. Upplägget är att aktörer från civilsamhället bjuds in att under en gemensam kommunikativ plattform anmäla aktiviteter som ska vara öppna och gratis för vem som helst denna specifika dag under vissa tider. Ramarna och villkoren är enkla och tydliga, och de resurser som skjuts till från allmänna medel är relativt begränsade. Arrangemanget har vuxit stadigt sedan starten år 2010.

Ett liknande initiativ rörande den 6 juni, initierat av Stiftelsen Sveriges Nationaldag och vidareburet ut i regionerna av länsstyrelserna, skulle kunna värt att undersöka vidare. Till exempel att under en gemensam plattform bjuda in aktörer som vill visa upp någon unik del av det gemensamma kulturarvet, något som är tillgängligt på ett visst sätt bara just denna dag (som ju därtill är en ledig dag för flertalet) och som därmed har en förutsättning att utvecklas till något som man inte vill missa. Att därvidlag kommunikativt utgå från ett bredare och mer inkluderande ”6 juni” än det mer formella ”nationaldagen” tycks klokt.

Stockholms stad bidrar gärna med erfarenheter från ”Kulturnatten” i dialog med stiftelsen och i förlängningen länsstyrelsen, om intresse finns.

Firanden i form av publika evenemang är kompetens- och resurskrävande kopplat till exempelvis logistik, evenemangsinfrastruktur, säkerhetsarbete, innehållsproduktion och kommunikation och marknadsföring. En vidareutveckling av 6 juni behöver därmed ske med hänsyn till kommunernas kärnverksamhet och till att kommunernas ekonomiska och personella åtaganden ska vara proportionerliga i förhållande till behållningen för kommunen och dess kommunmedlemmar.

*Stadsledningskontoret tillstyrker* att länsstyrelserna ges en tydligare samordnande roll i att uppmuntra samverkan mellan kommuner, civilsamhälle och andra aktörer kring vad som sker den 6 juni. Kommunernas del i en stärkt samordning behöver vara med hänsyn till kommunernas kärnverksamhet och till att ekonomiska och personella åtaganden ska vara proportionerliga i förhållande till behållningen för kommunen och dess kommunmedlemmar.

*Stadsledningskontoret bejaktar* förslaget om att kommunikativt prioritera ”6 juni” som begrepp framför ”nationaldagen”.

*Stadsledningskontoret bidrar gärna till en vidare dialog* om hur civilsamhället under samordning av länsstyrelsen kan inbjudas bidra till ett brett folkligt firande den 6 juni, samtidigt som det görs tydligt att det kommer att vara en fortsatt prioritet för staden att lägga resurser på arrangerandet av Medborgarskapsceremonier i Stadshuset denna dag.